

פוליסה לביטוח סחר רכב

מהדורת יוני 2013

תוכן עניינים

חלק 1 - ביטוח חובה

3.....פוליסת לביטוח סחר רכב חובה.

10.....חלק 2 - פוליסה לביטוח סחר רכב - נזקי רכוש ונזקי רכוש צד שלישי.

10.....מבוא

11.....פרק א - ביטוח הרכב

14.....פרק ב - ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש

15.....פרק ג - תנאים כלליים

חלק 1 - ביטוח חובה

פוליסת לביטוח סחר רכב חובה (לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970)

פוליסה זו היא חוזה בין
הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן המבטח)
לבעל הפוליסה

שלפיו מסכים המבטח, בכפוף לתנאי פוליסה זו, לשלם תגמולי ביטוח, בקרות מקרה הביטוח בתקופת הביטוח.

1. הגדרות בפוליסה זו

"בעל הפוליסה" - מי שהתקשר עם המבטח בפוליסה זו ושמו נקוב בתעודת הביטוח כבעל הפוליסה;

"המבטח" - בעל הפוליסה, בעל הרכב, המחזיק ברכב כדין והנהג הנקוב;

"המבטח" - הראל חברה לביטוח

"הנהג הנקוב" - מי ששמו או שמם נקוב בתעודת ביטוח שהוצאה לפוליסה זו;

"הרכב" - כל כלי רכב מנועי כהגדרתו בחוק הפיצויים שאינו רשום במשרד הרישוי על שם בעל הפוליסה או הנהג הנקוב או בן משפחה מדרגה ראשונה של מי מהם, למעט רכב שנרשם על שם בעל רישיון סחר לפי הוראות תקנה 284(א)(א2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961;

"חוק הפיצויים" - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

"מקרה הביטוח" - תאונת דרכים שבה היה מעורב הרכב, בעת ששימש את המבטח לאחת או יותר מהמטרות המבטוחות לפי תנאי הפוליסה, ושבה נגרם נזק גוף לנפגע, וכן מאורע אשר החבות בשלו מכוסה לפי סעיף 3.2 לפוליסה זו;

"נזק גוף" - מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאברי הגוף שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת אירוע תאונת דרכים.

"נפגע" - אדם שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים, למעט אם נגרם מפגיעת איבה כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970.

"שימוש ברכב מנועי" - נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו, החנייתו, דחיפתו או גריירתו, טיפול-דרך או תיקון-דרך ברכב, שנעשה בידי המשתמש בו או בידי אדם אחר שלא במסגרת עבודתו, לרבות הידרדרות או התהפכות של הרכב או התנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו תוך כדי נסיעה וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו ולמעט טעינתו של מטען או פריקתו, כשהרכב עומד.

"תאונת דרכים" - מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה. יראו כתאונת דרכים גם מאורע שאירע עקב התפוצצות או התלקחות של הרכב, שנגרמו בשל רכיב של הרכב או בשל חומר אחר שהם חיוניים לכושר נסיעתו, אף אם אירעו על-ידי גורם שמחוץ לרכב, וכן מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו או מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי, ואולם לא יראו כתאונת דרכים מאורע שאירע כתוצאה ממעשה שנעשה במתכוון כדי לגרום נזק לגופו או לרכושו של אותו אדם, והנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעתו של המעשה על השימוש ברכב המנועי.

"פקודת הביטוח" - פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970;

"רישיון סחר" - כמשמעותו בסעיף 291(ב) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

"תגמולי ביטוח" - סכומים שעל המבטח לשלם בשל נזק גוף שנגרם לנפגע בקרות מקרה הביטוח, לפי תנאי פוליסה זו;

"תעודת הביטוח" - תעודה שהוציא המבטח בשל פוליסה זו, לפי סעיף 9 לפקודת הביטוח או לפי תקנה 7 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010, והמהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו;

"תקופת הביטוח" - התקופה המתחילה בתאריך תחילת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח, אך לא לפני המועד שבו הוחתמה תעודת הביטוח בחותמת הבנק, ומסתיימת בחצות בתאריך פקיעת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח; לעניין זה, "חותמת הבנק" - לרבות חותמת שהפיק מבטח בתיאום עם בנק, שהמפקח, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, אישר כי יש בה כדי להבטיח את מטרת פקודת הביטוח.

2. פרשנות

מונח שלא הוגדר בסעיף 1 יפורש כמשמעותו, במועד קרות מקרה הביטוח, בחוק הפיצויים או בפקודת הביטוח, לפי העניין.

3. חבות המבטח

בכפוף לתנאי פוליסה זו, מבטח יחוב לפי הוראות סעיף 3 לפקודת הביטוח, לאמור:

- 3.1. כל חבות שהמבטח עשוי לחוב לפי חוק הפיצויים;
- 3.2. חבות אחרת, שלא לפי סעיף קטן 3.1, שהמבטח עשוי לחוב בשל נזק גוף שנגרם לאדם על ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו;
- 3.3. נזק גוף שנגרם למבטח בתאונת דרכים.

4. תחולה טריטוריאלית

חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה אם מקרה הביטוח אירע בשטח מדינת ישראל או באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח, בכפוף לאמור בו, אך בלי לפגוע בכלליות סעיף 2(א1) לחוק הפיצויים.

5. מטרת השימוש המותרות

חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה רק אם בעת קרות מקרה הביטוח שימש הרכב את המבטח לשם סחר ברכב, בדיקת הרכב, תחזוקתו, תיקונו, או בחינתו, לרבות לשם העברתו לצורך אחד מהשימושים האמורים.

6. בני האדם הרשאים לנהוג ברכב

רק בעל הפוליסה, בעל הרכב, המחזיק ברכב כדין והנהג הנקוב רשאים לנהוג ברכב, בכפוף להוראות סעיף 7(א)(2).

7. הרחבות והגבלות

7.1. אם הדבר צוין במפורש בתעודת הביטוח, תורחב חבות המבטח לפי פוליסה זו גם לאחד מאלה:

7.1.1. שימוש ברכב למטרות פרטיות, חברתיות או עסקיות, ובתנאי שהרכב נמצא בחזקת בעל הפוליסה או הנהג הנקוב למטרות סחר ברכב, בדיקת הרכב, תחזוקתו, תיקונו, או בחינתו לרבות לשם העברתו לצורך אחד משימושים אלה, שאינן מטרה עסקית מאלה;

7.1.1.1. הוראת נהיגה;

7.1.1.2. הסעת נוסעים ברכב, כנגד תשלום, שכר או כל תמורה אחרת;

7.1.1.3. חילוץ או גרירה של רכב מנועי, כנגד תשלום, שכר או כל תמורה אחרת.

- 7.1.2. נהיגה ברכב בידי מי שאינו בעל הפוליסה, בעל הרכב, המחזיק ברכב כדין או הנהג הנקוב, ובלבד שהנהיגה ברכב תהיה כאשר לפחות אחד מהם נמצא ברכב;
- 7.1.3. שימוש ברכב מנועי הרשום במשרד הרישוי על שם בעל הפוליסה או הנהג הנקוב או בן משפחה מדרגה ראשונה של מי מהם.
- 7.2. הגבלה לאופנועים: חבות המבטח לפי פוליסה זו תוגבל לשימוש באופנועים בלבד, רק אם הגבלה כאמור צוינה במפורש בתעודת הביטוח.

8. רישיון נהיגה

- 8.1. מבטח פטור מחבותו לפי פוליסה זו אם הנוהג ברכב לא היה בעל רישיון נהיגה בר-תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג כלי הרכב המבטוח, ובאופנוע - בעל רישיון נהיגה בדרגה המתאימה לנפח המנוע או הספקו; לעניין סעיף קטן זה לא יראו הפרה של תנאי מתנאי רישיון הנהיגה כנהיגה בלא רישיון נהיגה בר-תוקף;
- 8.2. על אף האמור בסעיף קטן - 8.1
- 8.2.1. המבטח לא יהיה פטור מחבותו לפי פוליסה זו אם הנוהג ברכב היה בעל רישיון נהיגה בר-תוקף כאמור בסעיף קטן 8.1, במועד כלשהו במשך 24 החודשים שקדמו למועד קרות תאונת הדרכים, ובלבד שבעת קרות מקרה הביטוח לא היה פסול מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה כאמור לפי הוראות שבחיקוק, פסק דין, החלטות בית משפט או רשות מוסמכת אחרת;
- 8.2.2. אם השימוש ברכב מנועי היה למטרת השתלמות מעשית בנהיגה בהתאם לתקנה 213 לתקנות התעבורה או מבחן נהיגה מטעם רשות הרישוי (להלן - טסט), לא יהיה המבטח פטור מחבותו לפי פוליסה זו, ובלבד שהנוהג ברכב הוא תלמיד נהיגה המלווה בידי מורה נהיגה מוסמך בעל רישיון להוראת נהיגה או שהנוהג ברכב בעת הטסט מלווה בידי בוחן מוסמך מטעם משרד התעבורה.

9. חובת הגילוי והפרתה

- 9.1. הציג המבטח לבעל הפוליסה, טרם כריתת חוזה הביטוח, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את חוזה הביטוח או שאלה המבקשת מידע אשר יכול להשפיע על חישוב שיעור דמי הביטוח (להלן - שאלת חיתום), על בעל הפוליסה להשיב על שאלת החיתום תשובה מלאה וכנה.
- 9.2. שאלות חיתום ותשובות בעל הפוליסה עליהן, יתועדו אצל המבטח ויפורטו בספח אשר יצורף לתעודת הביטוח (להלן - הספח), במתכונת שיורה עליה המפקח על הביטוח; לא פעל המבטח לפי הוראות סעיף קטן זה לא יהא זכאי לסעדים המפורטים בסעיף קטן 9.3.
- 9.3. השיב בעל הפוליסה לשאלת חיתום תשובה שלא הייתה מלאה וכנה בעת שניתנה, ובשל התשובה נקבעו דמי ביטוח נמוכים מדמי הביטוח שהיו נקבעים אילו היה בעל הפוליסה עונה תשובה מלאה וכנה, או שבשל התשובה כאמור הסכים המבטח לכרות את חוזה הביטוח שעה שלא היה מסכים לכך אילו הייתה ניתנת תשובה מלאה וכנה, וקרה מקרה הביטוח בטרם בוטל חוזה הביטוח, יחולו הוראות אלה:
- 9.3.1. אם נפגע בעל הפוליסה עקב מקרה הביטוח, ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום השווה לפיצוי המגיע לבעל הפוליסה בשל נזק שאינו נזק ממון לפי סעיף 4(א)(3) לחוק הפיצויים, אך לא יותר מ-10,000 שקלים חדשים;
- 9.3.2. בלי לגרוע מן האמור בפסקה 9.3.1, ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום של 2,500 שקלים חדשים בעד כל נפגע שאינו בעל הפוליסה אשר יפוצה על ידי המבטח עקב מקרה הביטוח, אך לא יותר ממחצית סכום הפיצויים שישולם לכל נפגע כאמור, ובלבד שסכום הפיצוי המוסכם הכולל על פי פסקה זו לא יעלה על 10,000 שקלים חדשים.

9.4. מבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים לבעל הפוליסה בשל נזק שאינו ממוני עקב פגיעתו בתאונה, את סכומי הפיצוי המוסכם לפי סעיף קטן 9.3, ובלבד שימסור לבעל הפוליסה הודעת קיזוז שיפורטו בה נימוקי המבטח אשר בשלהם בכוונתו לקזז את הסכומים כאמור.

9.5. מבטח לא יהיה זכאי לפיצוי מוסכם לפי סעיף קטן 9.3 אם ידע או שיכול היה לדעת, בעת כריתת חוזה הביטוח, שתשובת בעל הפוליסה לשאלת חיתום, כפי שפורטה בספח, אינה מלאה וכנה או שגרם לכך שתשובתו של בעל הפוליסה לא הייתה מלאה וכנה.

9.6. מבטח לא יהיה זכאי לכל סעד או תרופה, למעט פיצוי מוסכם לפי הוראות סעיף קטן 9.3, ככל שהוא זכאי לו לפי הוראות אותו סעיף קטן, בכל הנוגע לחובות הגילוי וההודעה של בעל הפוליסה, לרבות בשל כל אחד מאלה:

9.6.1. אי-גילוי נאות של פרטים שעליהם נשאל בעל פוליסה;

9.6.2. הסתרת מידע בידי בעל פוליסה;

9.6.3. מתן תשובה שאינה נכונה על ידי בעל פוליסה;

9.6.4. אי-מתן הודעה מאת בעל פוליסה על החמרת הסיכון.

10. הודעה על קרות מקרה הביטוח ובירור חבות המבטח

10.1. קרה מקרה ביטוח, יודיע עליו המבטח למבטח מיד לאחר שנודע לו על כך.

10.2. המבטח ימסור למבטח, בתוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה, ואם אינם ברשותו עליו לעזור למבטח להשיגם.

10.3. לאחר שקיבל המבטח הודעה מהמבטח או מכל מקור אחר על קרות מקרה הביטוח, יעשה המבטח מיד את הדרוש לבירור חבותו ויודיע למבטח אם החליט להכיר בחבותו לכיסוי מקרה הביטוח; עותק מהודעת המבטח יישלח גם לנפגע ולכל צד שלישי אשר תבע מהמבטח תגמולי הביטוח בשל מקרה הביטוח.

11. טיפול בתביעות צד שלישי

11.1. המבטח רשאי ליטול על עצמו את הטיפול בכל תביעה או הליך משפטי שהוגשו או עלולים להיות מוגשים כנגד המבטח או לנהלו בשמו של המבטח וכן רשאי המבטח להגיש בשם המבטח הליך משפטי הדרוש להגנה על זכויות המבטח.

11.2. למבטח יהיה שיקול דעת מלא בניהול ההליכים המפורטים בסעיף קטן 11.1 וביישוב כל הליך כאמור, לרבות בדרך של פשרה בשמו של המבטח, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להטיל על המבטח חבות שלא תכוסה על ידי המבטח, למעט הפיצוי המוסכם לפי סעיף 9.3.

11.3. על המבטח לשתף פעולה עם המבטח לשם ביצוע ומימוש סמכויות המבטח כמפורט בסעיף זה.

12. תשלום תכופ

הנפגע זכאי לקבל מן המבטח תשלום תכופ על חשבון תביעתו בנסיבות ובתנאים הקבועים בסעיף 5 לחוק הפיצויים ובתקנות שלפיו.

13. חריגים לביטוח לפי פוליסה זו -

13.1. בלי לגרוע מן האמור בפוליסה זו, לא יהיה המבטח חב בתשלום תגמולי ביטוח ולפיה לנפגעים אלה:

13.1.1. מי שגרם לתאונה במתכוון;

13.1.2. מי שמתקיים בו האמור בסעיף 7(2) לחוק הפיצויים, לאמור נהג ברכב בלי שנטל רשות מבעל הרכב או ממי שהחזיק בו כדון, וכן מי שמצוי ברכב ביודועו שנהגים בו כאמור;

13.1.3. מי שהרכב שימש לו או סייע בידו לביצוע עבירה פלילית שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על שלוש שנים (עבירת פשע).

13.2. המבטח לא יהיה חב בתשלום כלשהו לפי הפוליסה בשל חבות שבחזוה שאינו הפוליסה.

14. פטירת בעל הפוליסה

14.1. נפטר בעל הפוליסה, תעבור הבעלות בפוליסה לידי יורש הרכב, ויראו את היורש כבעל הפוליסה.

14.2. אם לאחר פטירת בעל הפוליסה בוטח הרכב בפוליסת ביטוח נוספת לפוליסה זו אשר הוצאה לפי דרישות פקודת הביטוח, תבטל פוליסה זו ביום כניסתו לתוקף של הביטוח הנוסף כאמור והמבטח ישיב ליורש הרכב את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים שבתקופת הביטוח המקורית.

15. ביטול הפוליסה על ידי בעל הפוליסה

15.1. בעל הפוליסה רשאי, בהודעה למבטח, לבטל פוליסה זו בכל עת אף לפני תום תקופת הביטוח.

15.2. בוטלה הפוליסה לבקשת בעל הפוליסה, יחזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח המקורית למבטח כתנאי מוקדם לכניסת הביטול לתוקף; אבדה תעודת הביטוח המקורית, נגנבה או הושחתה, ימסור בעל הפוליסה למבטח הצהרה בכתב שתיוחם בפני המבטח או סוכן הביטוח בדבר נסיבות האבדן, הגניבה או ההשחתה שיצוין בה כי הרכב עדיין בבעלותו או בחזקתו (להלן - ההצהרה).

15.3. ביטול פוליסה על ידי בעל הפוליסה ייכנס לתוקפו במועד החזרת תעודת הביטוח המקורית או מסירת ההצהרה למבטח.

15.4. בוטלה הפוליסה לפי סעיף זה, יחזיר המבטח לבעל הפוליסה בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את דמי הביטוח ששולמו, בהפחתת סכומים אלה:

15.4.1. בעד תקופה של עד שבעה ימים שבהם הייתה הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים;

15.4.2. בעד תקופה העולה על שבעה ימים שבהם הייתה הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל ביום השמיני.

15.5. על אף האמור בסעיף קטן 15.4, ביטל בעל הפוליסה את הפוליסה עקב גניבת הרכב המבוטח, העברת הבעלות על הרכב לאדם אחר, יציאתו מכלל שימוש או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד בתעודת הביטוח, יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.

15.6. לסכום דמי הביטוח המוחזרים כאמור בסעיף קטן 15.4, יתווספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן מן המדד שפורסם לפני תחילת הביטוח ועד למדד שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.

15.7. בעל הפוליסה יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח על פי סעיף זה גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח לפני מועד ביטול הפוליסה.

16. ביטול הפוליסה על ידי המבטח

16.1. המבטח רשאי לבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח בשל מרמה מצד בעל הפוליסה או בשל אי-גילוי נאות של פרטים שנשאל עליהם טרם הוצאת הפוליסה; הפוליסה תבוטל בהודעה בכתב אשר תכלול את הנימוקים לביטול (להלן - הודעת ביטול) ותימסר לבעל

הפוליסה ביד כנגד אישור מסירה או שתישלח לבעל הפוליסה בדואר רשום, והכל עשרים ואחד ימים לפחות לפני התאריך שבו תבטל הפוליסה; נשלחה הודעת הביטול בדואר רשום עם אישור מסירה, יראו את תאריך חתימת בעל הפוליסה על גבי אישור המסירה כתאריך מתן ההודעה; קיבל בעל הפוליסה הודעת ביטול, יחזיר למבטח את תעודת הביטוח המקורית מיד עם כניסת ביטול הפוליסה לתוקף, ואולם אין באי החזרת התעודה כאמור כדי למנוע את כניסת ביטול הפוליסה לתוקף.

16.2. ביטל המבטח את הפוליסה, יחזיר לבעל הפוליסה בהקדם ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו החזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח המקורית למבטח, את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו, ואם תעודת הביטוח המקורית אבדה, נגנבה או הושחתה, לא יאוחר מהמועד שבו מסר בעל הפוליסה למבטח הצהרה בכתב, שנחתמה בפני המבטח או סוכן הביטוח בדבר נסיבות האבדן, הגניבה או ההשחתה כאמור; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.

16.3. הועברה הבעלות על הרכב לאדם אחר (להלן - הבעלים החדש) לפני מועד משלוח הודעת הביטול על ידי המבטח כאמור בסעיף קטן 16.1 והמבטח ידע על העברת הבעלות לפני משלוח הודעת הביטול, לא תבוטל הפוליסה אלא אם כן תישלח ההודעה על הביטול הן לבעל הפוליסה והן לבעלים החדש; הודעה כאמור תימסר במסירה ביד או בדואר רשום כנגד אישור מסירה, ויראו את תאריך חתימת הנמען על גבי אישור המסירה כמועד מתן ההודעה.

16.4. לסכום דמי הביטוח המוחזרים כאמור בסעיף קטן 16.2, ייוספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן מן המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח ועד למדד שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.

16.5. בעל הפוליסה יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח לפי סעיף זה גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ביטול הפוליסה.

17. מקום שיפוט

תביעות לפי פוליסה זו יוגשו ויתבררו לפני בית המשפט המוסמך בישראל.

18. ביטוח כפל

18.1. בוטח הרכב בפוליסת ביטוח נוספת שהוצאה לפי דרישות פקודת הביטוח, יודיע בעל הפוליסה על כך למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לו על כך.

18.2. בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח לחוד, ובין לבין עצמם יישאו הם בתשלום תגמולי הביטוח בחלקים שווים.

19. התיישנות

19.1. תקופת התיישנות של תביעה מכוח פוליסה זו היא שבע שנים מיום קרות מקרה הביטוח.

19.2. תקופת התיישנות, יכול שתוארך לפי הוראות חוק התיישנות, התשי"ח-1958.

19.3. במקרה ביטוח שאירע באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח תהיה תקופת התיישנות לפי הדין החל באותם אזורים או שטחים.

20. הודעות

20.1. הודעה למבטח של בעל הפוליסה או של הנפגע תינתן למבטח לאחד מן המענים המפורטים להלן:

20.1.1. מען משרדו של המבטח כמצוין בתעודת הביטוח או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע המבטח בכתב לבעל הפוליסה או לנפגע;

20.1.2. מען משרדו של סוכן הביטוח אשר שמו מופיע בתעודת הביטוח.

- 20.2 . הודעה של המבטח לבעל הפוליסה תינתן בכתב למענו של בעל הפוליסה כמצוין בתעודת הביטוח או לכל מען אחר בישראל שעליו יודיע בעל הפוליסה בכתב למבטח.
- 20.3 . אין באמור בסעיף זה כדי לסייג את דרישות סעיפים 15 ו-16, לעניין ביטול הפוליסה או לגרוע מהן.

21. דו"ח תביעות

- 21.1 . חודש לפני תום תקופת הביטוח או מיד בסיומה, אם היא מסתיימת באופן בלתי צפוי, ישלח המבטח לבעל הפוליסה דוח תביעות שיפרט בו את כל התביעות שהוגשו עד לאותו מועד, ככל שהוגשו (להלן - דוח תביעות).
- 21.2 . בדו"ח התביעות יפרט המבטח, לגבי כל תביעה שהוגשה בשלוש השנים שקדמו למועד שליחת הדוח או שהוגשה בתקופה שבה היה בעל הפוליסה מבטוח אצל המבטח, לפי הקצרה מביניהן, את פרטי הנהג המעורב בתאונה.
- 21.3 . הוגשה תביעה במהלך החודש שלפני תום תקופת הביטוח, ישלח המבטח עדכון לדוח התביעות מיד עם הגשת התביעה.

חלק 2 - פוליסה לביטוח סחר רכב -

נזקי רכוש ונזקי רכוש צד שלישי

מבוא

פוליסה זו היא חוזה בין הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן המבטח)

לבין המבוטח ששמו מפורט ברשימה (להלן - המבוטח)

לפיה מסכים המבטח לשפות את המבוטח בשל מקרי הביטוח בגבולות סכומי הביטוח תמורת דמי הביטוח למשך תקופת הביטוח. דמי הביטוח, תקופת הביטוח וסכומי הביטוח נקובים ברשימה המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.

פרק א - ביטוח הרכב

1. מקרה הביטוח

מקרה הביטוח הוא אבדן או נזק שנגרם כתוצאה מאחד הסיכונים המפורטים להלן בתקופת הביטוח לרכב הנקוב ברשימה ולאביזריו הצמודים אליו או הנמצאים בו מכוח דין (להלן - הרכב):

- 1.1. אש, ברק, התפוצצות, התלקחות;
- 1.2. התנגשות מקרית, התהפכות;
- 1.3. גניבה אשר בעקבותיה לא נמצא הרכב במשך 45 ימים וכל נזק תוך כדי גניבה ובעת נסיון גניבה;
- 1.4. שטפון, סערה, התפרצות הר געש;
- 1.5. מעשה זדון, למעט מעשה שנעשה בידי המבוטח או מטעמו.

2. פריטים ונזקים לא מכוסים

המבטח לא ישפה את המבוטח בשל:

- 2.1. אבדן או נזק למקלט רדיו, לרשם קול, למכשיר קשה, לאנטנה, למזגן אויה, לטלויזיה ולטלפון המותקנים ברכב ולכל רכוש אחר הנמצא ברכב ואינו חלק מאביזריו, אלא אם הוסכם אחרת בכתב;
- 2.2. צמיגים, אלא אם ניזוקו או אבדו חלקים נוספים מהרכב;
- 2.3. נזק שייגרם עקב העמסת יתר של כלי רכב שאינו פרטי, בניגוד לקביעת רשויות הרישוי.

3. קלקולים מכניים וחשמליים

קלקולים מכניים וחשמליים שייגרמו לרכב אינם מכוסים אלא אם נגרמו במהלך או עקב מקרה ביטוח.

4. דרכי הפיצוי

המבטח יוכל, על פי שיקול דעתו, לבחור בין דרכי הפיצוי הבאות: תשלום ערך הנזק או האבדן במזומן, תיקון הרכב, החלפתו ברכב מסוג ואיכות דומים או החלפת חלק ממנו.

5. חישוב הפיצוי

5.1. תגמולי הביטוח שגיעו למבוטח לפי פרק זה יחושבו וישולמו לפי שווי האבדן או הנזק לרכב, אולם לא ישולמו יותר מסכום הביטוח הנקוב ברשימה כסכום הביטוח של הרכב, הכל בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.

תגמולי הביטוח בשל אבדן או נזק לפריט או למספר פריטים לא יעלה על הסכום הנקוב ברשימה כסכום הביטוח של הפריט או הפריטים. תגמולי הביטוח בשל גניבת הרכב ישולמו רק אם הרכב לא יתגלה במשך 45 ימים לאחר הגניבה.

5.2. במקרה של החלפה של חלק של הרכב:

לא תעלה אחריות המבטח על הערך הממשי של החלק שאבד או ניזוק (דהיינו - בניכוי בלאי) בצירוף הוצאות התקנה.

5.3. במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה לפי פוליסה זו, ישא המבטח גם בהוצאות סבירות לשמירתו ולהעברתו למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק, וכל זאת מעל לסכום הביטוח.

5.4. במקרה של גניבת אופנוע ישלם המבטח רק מחצית מערך הנזק או ההפרש בין סכום ההשתתפות העצמית הרשומה ברשימה לבין ערך הנזק הנמוך בין השניים. המבטח לא ישלם פיצוי עבור חלקים שנגנבו מן האופנוע אלא אם נגנב האופנוע כולו. במקרה של תיקון או החלפה של חלק אחד של האופנוע, אחריות החברה לא תעלה על הערך הממשי של החלק שאבד או ניזוק בצירוף הוצאות התקנה.

6. רכב באבדן גמור

- 6.1. נגרם לרכב אבדן גמור, ישלם המבטח למבוטח את מלוא ערך הרכב או סכום הביטוח כרשום במפרט, הנמוך מבניהם, ביום קרות מקרה הביטוח או יחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים. בפוליסה זו "רכב באבדן גמור" - רכב ששמאי רכב קבע לגביו כי נתקיימו אחד מאלה:
- 6.1.1. הוא יצא מכלל שימוש והנזק הישיר שנגרם לו, למעט נזק ישיר שנגרם מירידת ערך, הוא 60 אחוזים ומעלה משווי הרכב כולל מיסים.
- 6.1.2. הרכב אינו ניתן עוד לשיקום והוא נועד לפירוק בלבד.
- 6.1.3. אם הרכב נגנב ולא נמצא תוך 45 ימים.
- 6.2. ישלם המבטח למבוטח את מלוא שווי הרכב או החליפו ברכב מסוג ואיכות דומים בשל אבדן גמור או בשל אבדן גמור להלכה, תעבור הבעלות בשרידי הרכב למבטח.
- 6.3. תוקף פוליסה זו יפקע עם שיפוי המבוטח בשל אבדן גמור, כאמור בסעיף זה ולא תהיה למבוטח זכות להחזר פרמיה.

7. שרידי הרכב

ישלם המבטח למבוטח תגמולי ביטוח בשל אבדן גמור של הרכב, או אבדן גמור להלכה של הרכב, תעבור הבעלות בשרידי הרכב למבטח.

8. אבדן גמור לרכב שלא שילמו בעדו מיסים

- 8.1. אם נגרם אבדן גמור להלכה לרכב כתוצאה ממקרה ביטוח המכוסה בפוליסה זו ולא שולמו כל המיסים הממשלתיים בשל הרכב, והמבטח החליט לא לתקן את הרכב, ישלם המבטח למבוטח תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב ללא מיסים.
- 8.2. על אף האמור בסעיף קטן 8.1, מבטח שימציא למבטח הוכחה כי אינו זכאי לפטור חוזר ממיסים על רכב חליפי שהוא מתכוון לרכוש במקום הרכב שנגרם לו אבדן גמור או אבדן גמור להלכה, ישלם לו המבטח, תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב כאילו שולמו כל המיסים בעדו, אך לא יותר מסכום הביטוח.
- 8.3. לאחר תשלום תגמולי הביטוח רשאי המבטח לקבל מהמבוטח את זכויותיו ברכב ואם העברת זכויות זו תלויה בתשלום מיסים כלשהם, יחול תשלום זה על המבטח.

9. החלפת רכב

- 9.1. החליף המבוטח את הרכב בתוך תקופת הביטוח ורכש רכב חליפי, יוכל המבוטח, בהודעה למבטח, להעביר את הכיסוי לפי פוליסה זו לרכב החליפי וסכום הביטוח של הרכב החליפי יהיה ערך הרכב שהוחלף ביום תחילת הביטוח של הרכב החליפי; זאת ללא תוספת דמי ביטוח, פרט לתשלומים לכיסוי הוצאות המבטח בשל העברת כיסוי זה.
- 9.2. עלה ערכו של הרכב החליפי על ערך הרכב המוחלף ביום תחילת הביטוח של הרכב החליפי, יגדיל המבוטח בהתאם את סכום הביטוח של הרכב החליפי וישלם למבטח תוך 30 ימים מאותו יום את הפרשי דמי הביטוח באופן יחסי בעד הגדלת סכום הביטוח.
- 9.3. היה ערכו של הרכב החליפי פחות מערך הרכב המוחלף ביום תחילת הביטוח של הרכב החליפי, יקטין המבוטח את סכום הביטוח של הרכב החליפי ויקבל מהמבטח תוך 30 ימים מיום העדכון את הפרשי דמי הביטוח המגיעים לו באופן יחסי בעד הקטנת סכום הביטוח.

10. הצמדה של סכום הביטוח

10.1. רכב שאינו רכב פרטי

סכום הביטוח לעניין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. לעניין זה "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

10.2. אם נערכה פוליסה זו במטבע חוץ אזי סכום הביטוח לעניין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים בין השער היציג הידוע של אותו מטבע חוץ ביום תחילת תקופת הביטוח לבין השער היציג הידוע ביום קרות מקרה הביטוח.

11. ביטוח חסר

היה בעת כריתת חוזה הביטוח סכום הביטוח פחות משווי של הרכב, תפחת חבות המבטח בשיעור יחסי שהוא כיחס שבין סכום הביטוח לבין שווי הרכב בשעת כריתת חוזה הביטוח; כל פריט שנקבע לו ברשימה סכום ביטוח נפרד, כפוף לתנאי זה בנפרד.

פרק ב - ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש

12. מקרה הביטוח

מקרה הביטוח הוא חבות המבוטח בשל נזק שייגרם לרכוש של צד שלישי כתוצאה משימוש ברכב בתקופת הביטוח, למעט נזק שנגרם בזדון.

13. גבולות הפיצוי

13.1. המבטח ישלם בשם המבוטח את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם בשל מקרה הביטוח, עד לסכום הביטוח הנקוב ברשימה לגבי נזקי רכוש של צד שלישי.

13.2. המבטח יישא גם בהוצאות משפט סבירות שעל המבוטח לשאת בשל מקרה הביטוח, וזאת אף מעל לגבולות האחריות.

14. הצמדת סכום הביטוח

14.1. סכום הביטוח לעניין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. לעניין זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

14.2. אם נערכה פוליסה זו במטבע חוץ, אזי סכום הביטוח לעניין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים בין השער היציג הידוע של אותו מטבע חוץ ביום תחילת תקופת הביטוח לבין השער היציג הידוע ביום קרות מקרה הביטוח.

15. טיפול בתביעות צד שלישי

15.1. המבטח רשאי, ולפי דרישת צד שלישי - חייב, לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהמבטח חייב למבוטח, ובלבד שהודיע על כך בכתב למבוטח כאמור בסעיף קטן 15.2 והמבוטח לא התנגד כאמור באותו הסעיף; ואולם טענה שהמבטח יכול לטעון כלפי מבוטח תעמוד לו גם כלפי צד שלישי.

15.2. דרש צד שלישי מהמבטח את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף קטן 15.1. יודיע המבטח למבוטח בכתב בתוך 7 ימי עסקים מיום הדרישה על הדרישה כאמור וכי אם לא יודיע לו על התנגדותו לתשלום הפיצוי בתוך 30 ימים, ישלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהוא חייב למבוטח, ככל שהוא חייב בתשלומם.

15.3. המבטח רשאי ליטול על עצמו או לנהל בשם המבוטח את ההגנה של כל תביעה והמבוטח יושיט למבטח, לפי בקשתו, עזרה הנחוצה למבטח לצורך יישוב תביעה של צד שלישי.

15.4. במקרה של תביעה או תביעות נגד המבוטח הנובעות ממקרה ביטוח אחד או מסדרת מקרים שאפשר ליחסם למקור אחד או לסיבה אחת, והמכוסים לפי פרק זה של הפוליסה, יהא המבטח רשאי לשלם למבוטח את מלוא סכום הביטוח לפי פרק זה, ולאחר תשלום כזה יהא המבטח פטור מניהול התביעה או התביעות האמורות ולא תחול על המבטח שום אחריות נוספת בקשר לכך, חוץ מהוצאות משפט שקבע בית משפט או הוצאות סבירות שהוצאו בקשר לתביעות האמורות.

16. חריגים לחבות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש

המבטח לא יהיה אחראי לתשלום כלשהו בשל חבות לעניין נזק לרכוש שבבעלות המבוטח או נהג הרכב או לרכוש הנמצא בפיקוחם או בשמירתם של המבוטח או נהג הרכב או אחד מבני ביתם. כמו-כן לא יהיה המבטח אחראי לתשלום כלשהו בשל חבות לעניין נזק לרכוש לכלל גשר, גשר משקל, מוביל מים ו/או דרך כל שהיא שנגרם ע"י התנודה או המשקל של כלי הרכב.

פרק ג - תנאים כלליים

17. בני אדם הרשאים לנהוג ברכב

בני אדם הרשאים לנהוג ברכב יהיו אחד או יותר מהמפורטים להלן, כפי שפורש ברשימה ובתנאי שהם בעלי רישיון נהיגה בר-תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג הרכב או שהיו בעלי רישיון כאמור בתאריך כלשהו במשך 24 החודשים שקדמו לנהיגה ברכב ולא נפסלו מלקבל או מלהחזיק רישיון כזה על פי הוראות חיקוק, פסק דין, החלטת בית משפט או רשות מוסמכת אחרת:

- 17.1. המבוטח;
- 17.2. אדם ששמו נקוב ברשימה;
- 17.3. אדם הנוהג לפי הוראת המבוטח או ברשותו;
- 17.4. אדם הנמצא בשירות המבוטח ונוהג לפי הוראתו או ברשותו;
- 17.5. אדם הנוהג ברשות המבוטח ובלוויית אדם מהמנויים בפסקאות 17.1 עד 17.4 לעיל;
- 17.6. אדם חסר רישיון נהיגה כמצוין בראש הסעיף, בתנאי שהוא מלווה במורה נהיגה מוסמך בעל רישיון להוראת נהיגה או בעת מבחן נהיגה רשמי מטעם משרד התחבורה, בתנאי שהאדם מלווה בבוחן מטעם משרד התחבורה.

18. השימוש ברכב

השימוש ברכב יהיה לאחת או יותר מהמטרות המנויות להלן כפי שפורש ברשימה:

- 18.1. מטרות חברתיות ופרטיות;
- 18.2. מטרות עסקו של המבוטח;
- 18.3. הוראת נהיגה;
- 18.4. הסעת נוסעים בשכר למטרות רווח;
- 18.5. השכרה;
- 18.6. עבודות חקלאיות;
- 18.7. סחר ברכב;
- 18.8. גרירה בשכר;
- 18.9. תחרות ומבחני כושר רכב;
- 18.10. הובלת סחורות בשכר.

19. חריגים כלליים לחבות המבטח

- 19.1. פוליסה זו אינה מכסה אבדן או נזק או חבות שאירעו מחוץ לשטח מדינת ישראל והשטחים המוחזקים על ידי צה"ל.
- 19.2. פוליסה זו אינה מכסה:
 - 19.2.1. נזק תוצאתי;
 - 19.2.2. אבדן או נזק שנגרמו בעת שהרכב היה מגויס לצה"ל;
 - 19.2.3. אבדן או נזק שנגרמו בשל פעולות שובתים, פעולות משביתים ומהומות, אלא אם הוסכם אחרת;
 - 19.2.4. תביעה הנובעת מחבות שבחזזה;
 - 19.2.5. אבדן או נזק שנגרמו בשל היות נהג הרכב נתון להשפעת סמים מסוכנים, כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;

- 19.2.6. אבדן או נזק שהם תוצאה של מלחמה, פעולות אויב, פיגועים חבליים, התקוממות צבאית או עממית, מהפכה;
- 19.2.7. אבדן או נזק שהם תוצאה של קרינה מייננת, זיהום רדיואקטיבי, תהליכים גרעיניים וכל אבדן או נזק עקב חומר גרעיני או פסולת גרעינית;
- 19.2.8. אבדן או נזק שהם תוצאה של רעידת אדמה - אלא אם הוסכם אחרת ברשימה.
- 19.2.9. מקרה ביטוח שבו הרכב המבטוח נגנב על ידי עובד המבטוח או ע"י כל אדם אחר אשר קשר עם המבטוח או עם אחד מעובדיו לצורך גניבת הרכב.
- 19.2.10. אבדן או נזק שנגרמו בשל היות נהג הרכב נתון במצב של שיכרות.
- 19.2.11. ירידת מחיר הרכב המבטוח בשוק, הנובעת מטעמים מסחריים בלבד.
- 19.3. בביטוח סחר רכב או בעלי מוסכים לגבי רכב הנמצא בתיקון במוסך, הפוליסה לא תכסה אבדן או נזק או חבות שאירעו בזמן שכלי הרכב היה ברשותם של סוחריו כלי הרכב או מוסכים למטרה שאינה לסחר רכב או למטרות תיקון.

20. גילוי ושינוי בעניין מהותי

- 20.1. פוליסה זו הוצאה על סמך התשובות שנתן המבטוח, בהודעה שתתועד אצל המבטוח, למבטוח על כל השאלות שנשאל בהצעה ששימשה בסיס לפוליסה, או בכל דרך אחרת, כפי שנתבקש, ועל סמך הנחתו של המבטוח שהמבטוח השיב תשובות מלאות ונכונות על השאלות שנשאל כאמור, לא הסתיר בכוונת מרמה עניין שהוא ידע כי הוא מהותי למבטוח לצורך הערכת הסיכונים המבטוחים ונקט באמצעים למניעת נזקים שהמבטוח דרש נקיטתם להקלת הסיכונים המבטוחים לפי פוליסה זו.
- 20.2. עניין מהותי הוא עניין ששאלה לגביו הוצגה בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת שתתועד אצל המבטוח, ומבלי לגרוע מכלליות האמור, גם עניינים אלה:
- 20.2.1. סוג הרכב, שנת ייצורו, מספר הרישוי שלו, התוצר והדגם שלו, סוג תיבת ההילוכים;
- 20.2.2. פטור ממסים לגבי הרכב אם ישנו;
- 20.2.3. תיאור השימוש ברכב והמקום שבו הוא מוחזק בדרך כלל;
- 20.2.4. אמצעי המיגון של הרכב;
- 20.2.5. זהות הבעלים או המחזיקים דרך קבע ברכב ועיסוקיהם, תאונות שהיו מעורבים בהן ועבירות תנועה שבהן הורשעו בשלוש השנים שקדמו לעשיית הביטוח על פי פוליסה זו, פרט לעבירות תנועה שיש לגביהן ברירת קנס;
- 20.2.6. נזקים שאירעו לרכב או לצד שלישי, בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח זה, למעט בתקופה שבה הרכב לא היה בבעלות המבטוח;
- 20.2.7. פרטים אודות מבטחים קודמים שביטחו את הרכב, אם היו, ודרישות מיוחדות שדרשו מבטחים קודמים, אם דרשו.
- 20.3. לא השיב המבטוח תשובות מלאות ונכונות לשאלות בעניינים המהותיים או הסתיר מן המבטוח בכוונת מרמה עניין מהותי או לא נקט באמצעים שדרש המבטוח להקלת הסיכונים המבטוחים לפי פוליסה זו, יהיה המבטוח רשאי לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותו והכל על פי הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן - החוק).
- 20.4. המבטוח יודיע למבטוח במשך תקופת הביטוח על כל שינוי שחל בעניין מהותי מיד עם היוודע לו על כך; לא גילה המבטוח למבטוח שינוי כזה יהיה המבטוח רשאי לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותו על פי הוראות החוק.

21. ביטוח כפל

- 21.1. אם בוטח הרכב בפני הסיכונים הכלולים בפוליסה זו אצל יותר ממבטח אחד לתקופות חופפות יודיע המבוטח על כך בכתב למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לו על כך.
- 21.2. בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח יחד ולחוד.

22. הארכת הביטוח

כל הארכה של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה של המבטח ושל המבוטח.

23. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

- 23.1. דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים למבטח מהמבוטח בשקלים בקשר לפוליסה, ישולמו למבטח לפי התקנות.
- 23.2. לא שולם סכום כלשהו המגיע מן המבוטח למבטח במועדו, יישא הסכום שבפיגור הפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן (כולל ירקות ופירות) שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או כל מדד אחר שיבוא במקומו (להלן - "המדד") בין המדד האחרון הידוע ביום שנקבע לתשלום ובין המדד האחרון הידוע ביום התשלום בפועל.
- 23.3. אם נערכה פוליסה זו במטבע חוץ יערך כל תשלום לפיה באותו מטבע או בשקלים לפי השער היציג של אותו מטבע ביום התשלום.
- 23.4. לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך חמישה עשר ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח בכתב לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן, אם נקבע מוטב שאינו המבוטח והקביעה הייתה בלתי חוזרת, רשאי המבטח לבטל את הביטוח אם הודיע למוטב בכתב על הפיגור האמור והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.
- 23.5. אין בביטול הביטוח על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, וכן את הוצאות המבטח.

24. השתתפות עצמית

- 24.1. בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק א לפוליסה זו, ינוכה מתגמולי הביטוח סכום של השתתפות העצמית הקבוע ברשימה לגבי כל תביעה.
- 24.2. בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק ב לפוליסה זו, ישלם המבטח לצד שלישי את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם כאמור בסעיף 13 לעיל.
- המבטח יגבה מהמבוטח את סכום ההשתתפות העצמית הקבוע ברשימה בשל מקרה הביטוח ולא ינכה את סכום ההשתתפות העצמית מהסכומים המשולמים לצד שלישי.
- 24.3. על אף האמור בסעיף קטן 24.2 אם הסכום שהמבוטח חייב לשלם לצד שלישי שווה לסכום ההשתתפות העצמית, או קטן ממנו, ישא המבוטח בעצמו בתשלום לצד השלישי והמבטח לא יהיה חייב לשלם לצד השלישי כל סכום שהוא.

25. הצמדת סכום ההשתתפות העצמית

- 25.1. סכום ההשתתפות לעניין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. לעניין זה "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- 25.2. סכום ההשתתפות העצמית לגבי מקרי ביטוח המכוסים לפי פרק ב' לפוליסה זו ישתנה בהתאם ליחס שבין מדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח למדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח.

25.3. אם נערכה פוליסה זו במטבע חוץ, אזי סכומי ההשתתפות העצמית לגבי מקרי ביטוח המכוסים לפי פוליסה זו ישתנה בהתאם לשינויים בין השער היציג הידוע של אותו מטבע חוץ ביום תחילת תקופת הביטוח לבין השער היציג הידוע ביום קרות מקרה הביטוח.

26. החזרת סכומי הביטוח לקדמותם

לאחר ששילם המבטח תגמולי ביטוח למבוטח או לצד שלישי בשל מקרה ביטוח במשך תקופת הביטוח, ישיב המבטח את סכומי הביטוח לקדמותם כפי שהיו סמוך לפני קרות מקרה הביטוח; לצורך חישוב דמי הביטוח שעל המבוטח לשלם בעד השבת סכומי הביטוח לקדמותם מתאריך קרות מקרה הביטוח ועד לתום תקופת הביטוח, יילקחו בחשבון תגמולי הביטוח ששולמו בפועל למבוטח או לצד שלישי.

27. ביטול הביטוח

27.1. המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו; הביטוח יתבטל במועד שבו נמסרה על כך הודעה למבטח; במקרה כזה יחזיר המבטח למבוטח בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את דמי הביטוח ששולמו בעד התקופה שלאחר מועד כניסת הביטול לתוקף, בהפחתת סכומים אלה:

27.1.1. בעד תקופה של עד שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים.

27.1.2. בעד תקופה העולה על שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל ביום השמיני.

27.2. על אף האמור בסעיף 27.1 ביטל המבוטח את הפוליסה עקב העברת בעלות הרכב המבוטח, עקב החזרת רישיון הרכב למשרד הרישוי או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד במפרט, יחזיר המבטח למבוטח את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, לבין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית (להלן - החלק היחסי).

27.3. בלי לגרוע מזכויות המבטח על פי דין, רשאי המבטח לבטל את הביטוח לפני תום תקופת הביטוח, ובלבד שהודעה על כך, שבה ייכללו הנימוקים לביטול, תישלח למבוטח בדואר רשום 45 ימים לפחות לפני התאריך שבו יתבטל הביטוח.

27.4. ביטל המבטח את הפוליסה, יחזיר המבטח למבוטח בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו.

27.5. כל הסכומים שיוחזרו לפי סעיף זה ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע תשלום דמי הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד החזרת דמי הביטוח; אם דמי הביטוח שולמו לשיעורין, ישתנה כל סכום בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע התשלום לבין המדד שפורסם סמוך לפני השבת דמי הביטוח.

27.6. על אף האמור בסעיף זה פוליסה משועבדת תבטל 30 ימים לאחר שניתנה התראה על הביטול לבעל השעבוד.

28. תביעה לתגמולי ביטוח

28.1. קרה מקרה ביטוח, על המבוטח או המוטב להודיע על כך למבטח מיד לאחר שנודע לו על כך.

28.2. כל תביעה לתשלום תגמולי ביטוח על פי הפוליסה תוגש בכתב.

28.3. על המבוטח, או על המוטב, לפי העניין, למסור למבטח, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה ואם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח, ככל שיוכל, להשיגם.

- 28.4. המבטח, מיד לאחר שקיבל הודעה מהמבוטח או המוטב על קרות מקרה הביטוח, יעשה את הדרוש לבירור חבותו.
- 28.5. תגמולי הביטוח ישולמו תוך 30 ימים מהיום שהיו בידי המבטח המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבותו.
- 28.6. תגמולי הביטוח ישתנו בהתאם ליחס שבין מדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני יום קרות מקרה התביעה לבין מדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני יום התשלום.
- 28.7. על הסכום שנקבע לפי סעיף קטן 28.6 תיווסף ריבית בשיעור של ארבעה אחוזים לשנה מתום 30 ימים מיום מסירת התביעה.
- 28.8. אם נערכה פוליסה זו במטבע חוץ, אזי ישתנו תגמולי הביטוח בהתאם לשינויים בין השער היציג הידוע של אותו מטבע חוץ ביום קרות מקרה הביטוח לבין השער היציג הידוע ביום התשלום.

29. הודאה ללא הסכמת המבטח

שילם המבוטח או אדם מטעמו פיצוי בקשר למקרה ביטוח המכוסה לפי פוליסה זו, או הודה בחבותו, הציע, הבטיח או התחייב לפיצוי כאמור ללא הסכמת המבטח מראש, לא יחייב הדבר את המבטח.

30. מקדמה ותגמולים שאינם שנויים במחלוקת

- 30.1. בקרות מקרה ביטוח יהא המבוטח או הצד השלישי, לפי העניין, זכאי לקבל מהמבטח מקדמה או התחייבות כספית שתאפשר לקבל שירות לתיקון הנזק וזאת על חשבון הכספים שגיעו מהמבטח לפי תנאי פוליסה זו.
- 30.2. תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת ישולמו תוך 30 ימים מיום שנמסרה למבטח תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.
- 30.3. סכומים ששולמו למבוטח או לצד שלישי מכוח סעיפים קטנים 30.1 ו-30.2 ינוכו מתגמולי הביטוח הסופיים שישולמו. בחישוב הניכוי ישתנו הסכומים שינוכו בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן בין המדד שפורסם סמוך לפני תשלומם לבין המדד שפורסם סמוך לפני יום תשלום הסכום הסופי של תגמולי הביטוח.
- 30.4. התשלום הסופי והמלא של תגמולי הביטוח למקרי נזק לפי פרק א ייעשה לאחר המצאת הוכחות סבירות כי המבוטח תיקן את הנזק לרכב.

31. התיישנות

תקופת התיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח לפי פוליסה זו היא שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח. התביעה לתגמולי ביטוח לפי פרק 3 אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי נגד המבוטח.

32. תחלוף

- 32.1. היתה למבוטח בשל מקרה הביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי אדם שלישי שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבטח מששילם תגמולים למבוטח או למוטב ובשיעור התגמולים ששילם.
- 32.2. המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות שעברה אליו לפי סעיף זה באופן שיפגע בזכותו של המבוטח לגבות מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי מעל לתגמולים שקיבל מהמבטח.
- 32.3. קיבל המבוטח מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח; עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך.
- 32.4. הוראות סעיף זה לא יחולו אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכונה בידי אדם שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.

33. סעיף שעבוד (אם צוין ברשימה)

תשלום לפי פרק א, באם יגיע, ישולם לבנק (לזכאי) הנקוב ברשימה על פי שיעור זכות ההנאה שיש לו בביטוח הניתן על פי הפיסקה הנ"ל של פוליסה זו ובכפופות לכל תנאיה.
שום דבר האמור בסעיף זה לא יפורש כמרחיב אחריות המבטח על פי הפוליסה או כגורע מסמכות כלשהי שהוענקה לו.

מותנה בזה כי למרות כל הרשום בפוליסה או בתוספת כלשהי לפוליסה בדבר ביטול הביטוח עקב אי תשלום של פרמיה או חלק ממנה או בדבר זכות ביטול הביטוח על ידי המבטח בתוקף תנאי הפוליסה, לא יהיה תוקף לביטול הביטוח אלא ביום ובשעה הנקובים בהודעה שתימסר בכתב למבוטח ולבנק (לזכאי) לפחות 30 ימים לפני אותו מועד.

34. הודעות

הודעה של המבטח למבוטח או למוטב בכל הקשור לפוליסה תינתן לפי מענם האחרון הידוע למבטח. הודעה של המבוטח או של המוטב למבטח תינתן בכתב למשרדו הראשי המצוין בכותרת הפוליסה.

35. תהליך מינוי שמאי ועריכת שומת נזק בקרות מקרה ביטוח לרכב

- 35.1. מיד לאחר שנודע למבוטח על קרות מקרה ביטוח לרכב, על המבוטח להודיע על כך למבטח.
- 35.2. לפני תיקון הרכב יש לערוך הצעת תיקון לאומדן הנזק. לצורך הערכת הנזק לרכב, על המבוטח לפנות למבטח על-מנת לבחור שמאי חוץ מתוך רשימה של שמאי חוץ, או שמאי אחר.
- 35.3. ההודעה על הנזק ובחירת שמאי חוץ ייעשו על-ידי פניה למוקד התביעות - "ר.ש.ת" (ריכוז שמאות תביעות) בטלפון 03-9294000 ובפקס 03-9294017 או על-ידי הודעה לסוכן הביטוח על מנת שידווח במקום המבוטח על מקרה הביטוח.
- 35.4. הגדרות:

"שמאי" - מי שרשום בפנקס השמאים כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ם-1980.

"שמאי אחר" - כל שמאי שאינו שמאי בית או שמאי חוץ.

"שמאי בית" - שמאי שעלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בשל קשר מיוחד עם המבטח, לרבות שמאי שמתקיימים לגביו כל אחד מאלה:

- 35.4.1. שמאי שהוא עובד של קבוצת הביטוח;
- 35.4.2. שמאי שלמעלה מ-30% מסך כל הכנסותיו משמאות ועסקים אחרים עם מבטחים, הם מקבוצת הביטוח.

35.4.3. חברת שמאות אשר קבוצת הביטוח מחזיקה בלמעלה מ-5% מאמצעי השליטה בה.

דין תאגיד או משרד שמאים כדין שמאי בודד; לעניין זה, "תאגיד" - לרבות חברה, שותפות או כל מיזם אחר.

35.5. המבטח יכין רשימת שמאי חוץ לכל מחוז בפיקוד גיאוגרפי נאות. הרשימה כוללת לפחות שמאי אחד לכל 2000 כלי רכב המבוטחים אצלו, ובכל מקרה לא פחות משבעה שמאים. המבטח רשאי להכין רשימות שמאי חוץ נוספות עבור כלי רכב שאינם פרטיים או מסחריים עד 4 טון או אופנועים. רשימות אלו יכולות להיקבע גם שלא על פי מחוזות ובלבד שנכללו בכל אחת מהן חמישה שמאים לפחות.

35.6. על פי בקשת המבוטח, רשימת שמאי החוץ ודף הסבר זה יועברו אליו, בעת דיווח על מקרה ביטוח או בכל עת, באמצעות פקס ו/או דואר אלקטרוני. רשימת שמאי החוץ וכן דף הסבר זה זמינים למבוטח גם באמצעות אתר האינטרנט של הראל בכתובת www.harel-ins.co.il.

35.7. אם לא תהיה למבוטח העדפה לשמאי מסוים, המבטח יבחר עבור המבוטח שמאי מתוך רשימת שמאי החוץ באופן אקראי ויעביר אל המבוטח באופן מידי את פרטי שמאי החוץ כולל פרטי התקשרות עמו.

- 35.8. לאחר בחירת השמאי, יוכל המבטח לבקש כי השמאי יתאם עמו את מועד ומקום עריכת השומה.
- 35.9. השמאי יערוך את הצעת התיקון והשומה על פי שיקול דעתו המקצועי ובהתאם לכל דין.
- 35.10. עם סיום עריכת הצעת התיקון או השומה, יעביר השמאי עותקים מהן למבטח וכן למבטח ולמוסך.
- 35.11. המבטח והשמאי יתעדו וישמרו את כל החומר הנוגע להערכת הנזק למשך שלוש שנים לפחות. המבטח והשמאי יעבירו אל המבטח בסמוך לאחר דרישתו, כל מסמך ומידע שידרוש בעניין הערכת הנזק.
- 35.12. הצעת התיקון והשומה של שמאי החוץ יהיו הצעת התיקון והשומה הקובעות, אלא אם כן הציג המבטח בכתב הצעת תיקון או שומה נגדיות (של כל שמאי שהוא) והודיע על רצונו לערער על הצעת התיקון או השומה לשמאי מכריע, לא יאוחר מיום עבודה אחד מיום עריכת הצעת התיקון על ידי שמאי החוץ ומסירתה למבטח, או שבוע ממועד העברת השומה למבטח, לפי העניין.
- 35.13. המבטח יהיה רשאי לערער על הצעת התיקון או על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע, ובלבד שיציג הצעת תיקון נגדית ויודיע על רצונו לערער לפני תיקון הרכב, או יציג שומה נגדית לא יאוחר משבוע לאחר שנמסרה לו השומה של שמאי החוץ.
- 35.14. בערעור על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע ניתן לערער רק על אותם עניינים שלא נקבעו בהצעת התיקון, על אותם עניינים שנכללו בהצעת התיקון אך שנו בשומה, או על אותם עניינים שיכלו להתברר במהלך תיקון הרכב בלבד.
- 35.15. המבטח יישא במלוא עלות שכר הטרחה של שמאי החוץ.
- 35.16. לחילופין: המבטח יאפשר למבטח לבחור בשמאי אחר ובלבד שהמבטח יאפשר לשמאי מטעם המבטח לבדוק את הרכב טרם תיקונו. אם המבטח יהיה מעוניין בבדיקה, הוא ישלח שמאי מטעמו לבדיקת הרכב לא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת הצעת התיקון של השמאי האחר. שומה זו לא תהיה השומה הקובעת כמפורט בסעיף 12. אין בכך כדי לגרוע מזכות המבטח לקבל החזר עבור עלות שכר הטרחה של השמאי האחר, ככל שעומדת לו זכות זו.
- 35.17. אגוד חברות הביטוח ואיגוד השמאים יכינו רשימת שמאים מכריעים, אליהם יופנו הערעורים. רשימת השמאים המכריעים תהיה זמינה למבטח לאחר גיבושה, לרבות באמצעות אתר האינטרנט של הראל, ותישלח אליו ככל שיבקש, בדרך שתתואם עימו.
- 35.18. אם יודיע המבטח על רצונו לערער על השומה, או אם המבטח יודיע על רצונו לערער עליה, ייקבע שמאי מכריע, אקראית מתוך רשימת השמאים המכריעים. הערעור יתבצע בפניה למוקד ערעורים משותף לכל חברות הביטוח, בטלפון 1-700-700-888. השמאי המכריע לא יהיה שמאי בית או שמאי חוץ של המבטח.
- 35.19. השמאי המכריע ייתן את חוות דעתו לא יאוחר מיום עבודה אחד לאחר שקיבל את הצעות התיקון או שבעה ימים מיום שקיבל את השומות של שני השמאים.
- 35.20. שכרו של השמאי המכריע ייקבע מראש. השמאי המכריע ייקבע את אופן חלוקת שכרו ועלות הצעת התיקון הנגדית או השומה הנגדית של המבטח, בין המבטח לבין המבטח, בשים לב לתוצאת הערעור. עלות הצעת התיקון או השומה הנגדית של המבטח תהיה על חשבונו.
- 35.21. אסור למבטח, למבטח ולכל גורם רלוונטי אחר, להשפיע בכל צורה שהיא על שיקול דעתו המקצועי של השמאי.
- 35.22. באפשרות המבטח לפנות ישירות לשמאי, בכפוף לחובתו להודיע למבטח על קרות מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לו עליו.
- 35.23. בהליך הערכת הנזק אסורה מעורבות כלשהי של כל גורם זולת שמאי החוץ. אין בכך כדי למונע מהמבטח להעביר לשמאי מידע לפני עריכת השומה כגון מידע לגבי כיסוי ביטוחי, פרטי הפוליסה, תנאיה וכדומה.

- 35.24. לאחר מסירת הצעת התיקון, המבטוח או המבטח רשאים להעלות בפני שמאי החוץ הערה בעניין טכני בלבד הנוגעת להצעת התיקון ושאינן בה השפעה כלשהי על שיקול דעתו המקצועי של השמאי. הערה בעניין טכני היא למשל: הערה בדבר טעות לשון, טעות בחישוב, השמטה או הוספה בשוגג וכדומה. אם השמאי ימצא כי יש בסיס להערה, הוא יפרט את ההערה, יעדכן בכתב את הצעת התיקון וישלח את ההצעה המעודכנת למוסך, למבטח ולמבוטח, בצירוף הסבר.
- 35.25. אסור להנחות את השמאי בהוראות המגבילות את שיקול דעתו המקצועי, לרבות בעת הגדרת הרכב כרכב "באובדן גמור" גם אם הנזק הגולמי לרכב נמוך מ-60%.
- 35.26. אסור להטיל על שמאי מטלות שאינן עולות בקנה אחד עם תפקידו, כגון להפנות מבטח למוסכי הסדר או למוסכים מסוימים אחרים או לחתום על תפסים לבדיקת רכב לאחר תיקון.
- 35.27. סוכן ביטוח, מוסך, שמאי או כל גורם אחר לא ישלמו עמלה מכל סוג, לרבות טובת הנאה כלשהי, האחד למשנהו, בקשר להסדר זה.
- 35.28. מבטח, סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, לרבות בדרך של הנחות בהשתתפות עצמית, מתן רכב חלופי וכיו"ב, במסגרת ואגב הליך בחירת זהות השמאי.
- 35.29. סוכן ביטוח המעורב בהליך בחירת השמאי יעשה זאת לטובת מיצוי זכויותיו של המבטוח בלבד ולפי שיקול דעתו המקצועי.
- 35.30. המבטח ימסור למבטח, את כל הצעות התיקון שהועברו אליו וכל מסמך רלוונטי אחר אשר הועבר אליו אגב השומה. בנוסף, המבטח ימסור למבטח את דוח השמאי הסופי סמוך לאחר השלמתו. דוחות אלה יימסרו למבטח, או למי מטעמו שדיווח על הנזק, בדרך שתתואם עימו או עם מי מטעמו שדיווח כאמור. הדוחות יכללו בין היתר, על פי העניין, את כל אלה:
- 35.30.1. תיאור וזיהוי הרכב נשוא השומה;
 - 35.30.2. פירוט הנזק הפיזי שנגרם בשל מקרה הביטוח, לרבות תיאור מילולי של הנזק;
 - 35.30.3. הערכה כספית של הנזק, לרבות ירידת ערך, בשל מקרה הביטוח ואופן חישובם, עפ"י הוראות חוזר ביטוח 8-2007-1 והוראות כל דין.
 - 35.30.4. כל מידע עובדתי נוסף עליו מתבססת השומה.
 - 35.30.5. פרטי עורך השומה וחתימתו בהתאם להוראות הדין.
- 35.31. המבטח יהיה רשאי להעביר אל המבטח, אם יסכים לכך, את המסמכים המפורטים בסעיף 35.30 באמצעות אתר האינטרנט שלו או באמצעות משלוח דואר אלקטרוני אל המבטח או למי מטעמו שדיווח על הנזק.